

PERGALĖ

LIETUVOS KP (b) ZARASŲ APSKRITIES KOMITETO IR ZARASŲ APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANAS

ZARASAI
1945 m.
gegužės mėn.
20
KETVIRTADIENIS
№ 39(227)
Kaina 20 kap.

- 1. Tarybų Lietuvoje — 1 pusl.
- 2. Lietuvos TSR Ministrų Tarybos nutarimas dėl Lietuvos kolektyvinių ūkių privalomųjų grūdų pristatymų valstybei — 2 pusl.
- 3. S. Maselis. Egzaminai turi praeiti aukštame idėjiniame ir mokslo lygyje — 2 pusl.
- 4. O. Kairevičiūtė. Egzaminams besilartinant — 2 pusl.
- 5. Atviras Uoleso laiškas draugui J. V. Stalinui — 3 pusl.
- 6. A. Bružas. Buožių nematant — 3 pusl.
- 7. Janulevičius. Bulvių vėžys ir karantino priemonės kovai su juo — 3 pusl.
- 8. G. Rikiūnas. Dėdės Samo nakvynės namuose — 4 pusl.

Už aukštą egzaminų lygį

Šiomis dienomis mūsų apskrities pradžios mokyklose, progimnazijose ir gimnazijose prasidės keliamieji ir baigiamieji egzaminai. Tai yra gana svarbus įvykis ne tik mokyklų ir mokinių gyvenime, bet ir visame mūsų apskrities kultūriniame gyvenime.

Egzaminai parodys kaip šiais metais dirbo mūsų apskrities mokyklos ir mokytojai, kaip mokės ir ką išmoko mūsų moksleiviai kaip jie praktiškai ir teoretiškai pasiruošę pereiti į aukštesnes klases, į aukštesnes mokslo įstaigas, ar į praktišką darbą visuomeninėse įstaigose.

Buržuazinėje Lietuvoje darbo valstiečių ir darbininkų vaikams mokslas buvo neprieinamas arba neįmanomas apskundintas.

Tarybų valdžios dėka mokslas mūsų šalyje tapo prieinamas visiems, kas tik nori mokytis.

Šie egzaminai yra trečiųjų staliniškojo penkmečio metų egzaminai, kurie apima toki mokinių skaičių kokio niekuomet nebuvo ir negalėjo būti buržuazinėje Lietuvoje.

Jau pirmaisiais staliniškojo penkmečio metais pradžios mokyklų, progimnazijų ir gimnazijų skaičius mūsų apskrityje žymiai buvo prašokęs prieškarinį lygį. Šiais metais mūsų apskrityje veikia 97 pradžios mokyklos, 8 progimnazijos ir 3 gimnazijos.

Šiais metais mūsų apskrities valsčių švietimo skyriaus energiau ir su daug didesniu kruopštumu vadovavo mokykloms rengiantis egzaminams, ko pasekoje pagerėjo mokymo lygis, padidėjo mokinių pažangumas ir politinis sąmoningumas.

Tam, kad visos mūsų apskrities mokyklos tikrai sulauktų gerų egzaminų rezultatų — šių metų egzaminai turi būti praversti su didžiausiu rimtumu ir atsakingumu. Visų pirma per egzaminus turi būti griežtai reikalaujama iš mokinių abiturientų. Kiekvieno egzaminuotojo ir egzaminų komisijos pareiga objektyviai, išsamiai, teisingai, pedagogiškai tikrinti kiekvieno mokinio žinojimą. Tai liečia kaip keliamuosius, taip ir baigiamuosius egzaminus.

Reikalinga, kad kiekvienas egzaminuotojas, egzaminų komisija išsamiai patikrintų kiekvieną mokinį, kaip jis per praėjusius mokslo metus įsisavino dėstomas žinias, koks jo bendras bei politinis išsilavinimas.

Rimčiausia dėmė į egzaminus turi atkreipti mūsų apskrities valsčių partinės komjaunimo organizacijos. Jaunosios kartos mokymas, jos auklėjimas marksizmo-leninizmo dvasioje, tarybinio patriotizmo dvasioje yra pirmaeilis visų mūsų apskrities valsčių partinių organizacijų uždavinys.

Mūsų apskrities valsčių partiniai vadovai turi suprasti, kad jų švenčiausia pareiga yra kovoti už tinkamą mūsų kadru parengimą, dėl tinkamo mūsų jaunosios kartos auklėjimo. Čia jie turi parodyti nepalaužiamą savo ryžtingumą ir principialumą.

Mūsų apskrities egzaminuotojų ir egzaminų komisijų pareiga, užtikrinti, kad šių metų egzaminai, praeitų tvarkingai, sėkmingai ir aukštame idėjiniame — politiniame lygyje, kad mūsų moksleiviai išsėję iš mokyklų suolų taptų tikrais tarybiniais patriotais, Tarybų liaudžiai atsidavusiais inteligentais.

Zarasų pramkombinato įmonės sėkmingai kovoja už priešlaikinių staliniškojo penkmečio įvykdymą

Zarasų pramkombinato įmonės energingai kovoja dėl įvykdymo staliniškojo penkmečio plano. Sekdami leningradiečių pavyzdžiu, Zarasų pramkombinato darbuotojai pasiryžo stalininį penkmečio planą įvykdyti per keturius metus. Savo išpareigojimus jie garbingai vykdė. Kai kurios dirbtuvės jau įvykdė II—jo ketvirčio planą. Pvz., instrumentalinė dirbtuvė (vedėjas drg. Melnikas) jau įvykdė II—jo ketvirčio darbo planą 198proc., Zarasų lentpūvė

(vedėjas drg. Sofronovas) įvykdė darbo planą 104 proc., Tiltiškių malūnas — 102proc., Šlininkos malūnas (vedėjas drg. Rauba) — 103,5 proc., Zarasų malūnas (vedėjas drg. Kurčenko) — 100 proc. Laiką įvykdyti planą daug padėjo įmonės soclenktynės.

Visos pramkombinato įmonės įtempto darbo dėka įvykdė II ketvirčio gamybinį planą visu 100 proc. („Pergalės“ inf.)

Mūsų apskrities darbo valstiečiai sėkmingai užbaigė pavasario sėją

Laukuose iniciatyvinės grupės

Vykdydami vasario Plenumo nutarimą „Dėl priemonių žemės ūkiui pakelti pokariniu laikotarpiu“ Autazavės apylinkės darbo valstiečiai prieš pusę mėnesio susivieniję į iniciatyvinę grupę jau gegužės mėn. 15 dieną užbaigė sėjos kampaniją. Iniciatyvinės grupės valstiečiai dirbo nenuleisdami rankų ir pirmąją pavasario sėją užbaigė gerai. Sėja praversta aukštame agrotechnikos lygyje.

Ypatingai gerai dirbo pavasario sėjos darbuose valstiečiai: Dubys B., Bakutis A. ir pats iniciatyvinės grupės pirmininkas drg. Aršvila, kuris asmeniškai savo darbu įkvėpė ir kitus valstiečius.

Užbaigę sėją iniciatyvinėje grupėje, valstiečiai pastaruoju metu dirba savo individualiuose daržuose.

Artimiausiomis dienomis iniciatyvinė grupė pradės pūdyto arimą.

A. Prokopjovas. („Pergalės“ koresp.)

Kolektyviniame ūkyje „Gegužės Pirmoji“ užbaigta sėja

Š. m. gegužės mėn. 15 d. Imbrado valsčiaus kolektyviniame ūkyje „Gegužės Pirmoji“ kolektyvininkai užbaigė vasarinių kultūrų sėją.

Neseniai sujungtuose laukuose kolektyvininkai apsėjo savo žemę grūdininėmis kultūromis

Pavasario sėja buvo praversta mašinomis ir aukštame agrotechnikos lygyje.

Tik pasibaigus pavasario sėjos kampanijai, kolektyvininkai pradėjo pūdyto arimą. Jau pirmą dieną buvo aparti keli ha žemės ankstyvo arimo. („Pergalės“ inf.)

Sėja įvykdyta

Dusetų valsčiaus darbo valstiečiai šiais metais sėją užbaigė daug anksčiau, negu praeitais metais. Jie buvo išipareigoję baigti sėją anksčiau-

sial ir savo žodį ištesėjo. Darbo valstiečiai sėją užbaigė 102 procentais.

(„Pergalės“ inf.)

Tarybų Lietuvoje

Gyvenimas kyla iš griuvėsių

Tarybų valdžios padedami, Mažeikių apskrities darbo žmonės sparčiai gdo rudųjų grobikų padarytas žaizdas, kelia iš pelenų sunaikintas sodybas, kaimus ir gyvenvietes. Vieni iš pirmųjų atsistatė Židikų valsčiaus Juodeikių, Ritinės, Padarbių ir Pikelių kaimai. Prieš porą metų čia buvo matyti vieni griuvėsiai 90 proc. pastatų buvo sunaikinta. Šiandien čia iškilo daugiau kaip 30 naujų gražių trobeščių, užveista daug jaunų sodų. Šiais metais tie kaimai praturtės dar 6 gyvenamais namais ir 11 ūkių pastatų.

Mažeikių valsčiaus Leckavos apylinkėje pastaruoju metu atstatytas vandens malūnas prie Ašvos upės. Malūne veikia kruopinė ir piklius. Šįmet

per Ašvos upę numatoma pastatyti naują tiltą. Šios apylinkės Kuodžių malūnas (vedėjas drg. Bucevičius) telkia apylinkės darbo valstiečiams elektros šviesą.

Naujos trobos dygsta ir Akmenės valsčiaus kaimuose. Savo sodybas atsistatė Galaičių apylinkės valstiečiai Jasutis, Balodis ir kiti. Kyla iš griuvėsių ir valsčiaus centras Akmenė. Bendromis gyventojų pastangomis pastatyti gražūs moderniški rūmai pradžios mokyklai. Miestelis turi savo radijo mazgą. Daugumos gyventojų butuose įrengti radijo tasekai. Akmenėje įsteigta progimnazija, kurioje mokosi darbininkų ir darbo valstiečių vaikai.

(„Valstiečių Lankraštis“)

Salomėjos Nėries kūriniai rusų kalba

Ne kartą buvo verčiami ir išleidžiami plačiai tarybinė visuomenė žymiosios lietuvių tautos poetės Salomėjos Nėries kūriniai. Pasirodė leidiniai šiuo metu išstatyti Maskvos parodoje „Tarybinė literatūra per 30 metų“.

Pastaruoju metu vaikams skirtų Salomėjos Nėries eilėraščių ir eiluotų pasakų rinkinį ruošia spaudai. Vaikų literatūros leidykla. Vertimus daro Stalninės premijos laureatas poetas S. Marsakas, Susana Mar ir kiti. („Tiesa“)

Sėjos planas viršytas

Š. m. gegužės mėn. 15 d. mūsų apskrities darbo valstiečiai sėją užbaigė 100 proc. Grūdinių kultūrų sėją užbaigė 101,2 proc. Mūsų apskrities darbo valstiečiai kovodami už aukštą šių metų derlių, dar neprasidėjus pavasario sėjai pasekė patriotiniu Kėdainių apskrities darbo valstiečių pavyzdžiu ir priėmė konkrečius išpareigojimus. Vykdydami šiuos išpareigojimus, apskrities darbo valstiečiai sėkmingai užbaigė ankstyvą sėją.

Sėkmingam pavasario sėjos pravedimui, daug padėjo apylinkių ir valsčių tarpe išsivysčiusios soclenktynės. Visi apskrities darbo valstiečiai stengėsi, kaip geriau ir sutrauktais agrotechnikiniais terminais praversti pavasario sėją tam, kad rudenį, nuimti gerą derlių.

Sėkmingai užbaigta pavasario sėja „Marytės Melnikaitės“, „Gegužės Pirmos“, kolektyviniuose ūkiuose. Čia sėja praversta sutrauktais agrotechnikiniais terminais. Visą laiką pavasario sėjos pirmu-nais buvo Rimšės, Degučių ir Duseų valsčių darbo valstiečiai. („Pergalės“ inf.)

Gerinamas traukiniu susisiekimas su Vilniumi

Naktį iš gegužės 15 į 16d. traukiniai pradės judėti pagal vasaros tvarkaraštį. Be atvykimo ir išvykimo laiko pakeitimų tvarkaraštyje yra ir eilė kitų naujienų.

Kaip kiekvienais metais, vasaros tvarkaraštyje numatyta eilė papildomų traukinių. Gerinamas susisiekimas su respublikos sostine. Vilniaus—Šiaulių ruože kasdien kursuos vietinių traukinių pora. Tiesioginį susisiekimą gaus Druskininkų kurortas: čia kiekviena diena iš Vilniaus atvyks kurortinis traukinys. Prie vykstančių į Klaipėdą ir Rygą sąstatų bus prikabinamas tranzitinis Vilniaus—Panevėžio ruožo vagonas. Šiauliuose šis vagonas bus atkabinamas ir iš čia kitu traukiniu kelias į Panevėžį.

Dažniau kursuos priemiestiniai traukiniai tarp Vilniūs ir Naujosios Vilnios rajono. Šiame ruože traukiniai vyks 7 kartus per dieną.

Kelionės laikas iš Vilniaus, į Maskvą sutrumpės 4 valandomi. („Tiesa“)

300724

Lietuvos TSR Ministrų Tarybos nutarimas Dėl Lietuvos TSR kolektyvinių ūkių privalomųjų grūdų pristatymų valstybei

Lietuvos TSR Ministrų Taryba nutaria:

1. Pradedant nuo 1948 metų derliaus įvesti Lietuvos TSR kolektyvinių ūkių privalomuosius grūdų pristatymus valstybei.

2. Nustatyti, kad Lietuvos TSR kolektyviniams ūkiams skiriami privalomieji grūdų pristatymai valstybei nuo kiekvieno jų naudojamos aramos žemės hektaro, nepriklausomai nuo faktinai apsejto grūdinemis kultūromis ploto.

Į ariamąją žemę, pagal kurią apskaičiuojami privalomieji grūdų pristatymai valstybei, įtraukiami daržai, plėšimai ir dirvonuojančios žemės, taip pat naujos žemės, kurios turi būti įsisavintos pagal valstybinį planą (plėšimų arimas — antraisiais įsisavinimo metais, krūmų išrovimas ir peikių nusausinimas — trečiaisiais įsisavinimo metais).

Į ariamąją žemę, pagal kurią apskaičiuojami privalomųjų grūdų pristatymai valstybei, neįtraukiami plotai, apseiti cukriniais runkeliais, linais, lūgnėliais, kanapėmis, tabaku, machorka ir plotai, apseiti apyniais.

3. Nustatyti šias apskritimis suskirstytas metines normas, pagal kurias mašinų — traktorių stočių aptarnaujami kolektyviniai ūkiai turi

privalomai statyti grūdus valstybei, kilogramais nuo kiekvieno aramosios žemės hektaro:

Vilniaus, Zarasų, Lazdijų, Trakų, Švenčionių, Varėnos, Utenos 20

Alytaus, Klaipėdos, Kaišiadorių, Kauno, Kretingos, Mažeikių, Pagėgių, Tauragės, Telšių, Plungės, Ukmergės, Anykščių, Šilutės, Raseinių, Vilkaviškio, Sakių 30

Biržų, Pasvalio, Joniškio, Kėdainių, Kupiškio, Marijampolės, Panevėžio, Prienų, Rokiškio, Šiaulių, Radviliškio, Kuršėnų, Jurbarko, Kelmės 40

Kolektyvinių ūkių, kurių neaptarnauja mašinų — traktorių stotys, privalomųjų grūdų pristatymų valstybei normos turi būti 15 proc. didesnės, negu normos, nustatytos kolektyviniams ūkiams, aptarnaujamiems kalbamos apskrities mašinų — traktorių stočių.

4. Nustatyti, kad kolektyvinių ūkių privalomųjų grūdų pristatymų prievolės valstybei saskaiton turi būti pristatoma ne mažiau kaip 10 proc. kviečių ir 50 proc. kitų maistinių kultūrų — rugių, žirnių, pupelių, lęšukų. Galima pristatyti bet kurią kultūrą arba keltas šių kultūrų, pristatytojo nuožūra.

5. Nustatyti šiuos kalendorinius terminus Lietuvos TSR

kolektyvinių ūkių ir kolektyvinių ūkių valstiečių privalomiesiems grūdų pristatymams valstybei įvykdyti procentais nuo bendrojo prievolių dydžio:

rugpjūčio mėnesį 15
rugsėjo " 30
spalio " 40
lapkričio " 15

6. Nustatyti, kad privalomuosius grūdų pristatymus valstybei nuo suvisuomenintų pasėlių Lietuvos TSR individualių valstiečių ūkių, įstojusių į kolektyvinius ūkius ligi pradedant nuimti grūdines kultūras, kolektyviniai ūkiai įvykdo pagal normas, nustatytas kalbamajam kolektyviniams ūkiams.

Individualiniai valstiečių ūkiai, įstojusieji į kolektyvinių ūkių pradėjus nuimti grūdines kultūras, patys įvykdo grūdų pristatymus valstybei, sutinkamai su jais įteiktais prievolių lapeliais.

7. Suteikti teisę apskričių vykdymiesiems komitetams, Paruošų Ministerijos Įgaliotiniui Lietuvos TSR patvirtinant, diferencijuoti privalomųjų grūdų pristatymų valstybei apskrities normas kolektyviniams ūkiams, padidinant ar sumažinant jas 30 proc. ribose, tačiau taip, kad šiuo nutarimu nustatytos normos visai apskrčiai būtų pilnutinai išlaikytos.

8. Kolektyvinių ūkių valstiečiams, turintiems grūdinių

kultūrų pasėlius, skiriami privalomieji grūdų pristatymai valstybei nuo faktiško pasėlių ploto pagal normas valstiečių ūkiams, turintiems ligi 10 ha žemės.

9. Šiuo nutarimu nustatytų privalomųjų grūdų pristatymų valstybei prievolių įvykdymas yra pirmaeilė kiekvieno kolektyvino ūkio pareiga.

10. Kolektyvinius ūkius, neįvykdžiusius laiku privalomųjų grūdų pristatymų valstybei prievoles už praėjusį mėnesį, Paruošų Ministerijos Įgaliotinis apskričiai įspjara raštu, kad jeigu privalomieji pristatymai nebus įvykdyti per 10 dienų, kolektyvino ūkio valdyba bus patraukta atsakomybėn per teisimą.

Jei kolektyvinis ūkis įvykdo grūdų pristatymą valstybei prievoles per 10 dienų gavus perspėjimą, Paruošų Ministerijos Įgaliotinis apskričiai asmeniškai antrą kartą patikrina neįvykdymo priežastį ir medžiagą apie kolektyvinius ūkius, tyčia nevykdančius laiku nustatytų jiems grūdų pristatymų valstybei prievolių, pateikia respublikos prokurorui patraukti kolektyvinių ūkių valdybai teismo atsakomybėn, paskirti piniginių baudai nepristatytos grūdų dalies vertės dydžio, ap-

**Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Pirmininkas
M. GEDVILAS**
**Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Reikalų Valdytojas
V. MICKEVIČIUS**

skaičiuojamo pagal valstybinę užpirkimo kainą, taip pat išieškoti natūra grūdų pristatymų valstybei neįvykdytos metinės prievoles dalai.

Teismo sprendimą išieškoti iš kolektyvinių ūkių, tyčia nevykdančių nustatytų prievolių, natūra laiku neįvykdytų prievolių dalį, įvykdo valstybinių paruošų agentus, o piniginių baudų išieškojimą — apskričių finansų skyriai per mokesčių agentus.

11. Besąlygiškai uždraudžiama vietiniams valdžios organams ir paruošų organizacijoms skirti kolektyviniams ūkiams grūdų pristatymų valstybei prievoles viršum šio nutarimo nustatytų normų pagal hektarus.

12. Skundai dėl neteisingo privalomųjų grūdų pristatymų valstybei paskyrimo paduodami Paruošų Ministerijos Įgaliotiniui apskričiai per 10 dienų nuo prievolių lapelio įteikimo.

Paruošų Ministerijos Įgaliotinio apskričiai nutarimą galima apskųsti apskrities vykdomajam komitetui per 10 dienų nuo nutarimo įteikimo.

Apskrities vykdomasis komitetas, radęs skundą pagrįstą, savo nutarimą įteikia patvirtinti Paruošų Ministerijos Įgaliotiniui Lietuvos TSR, kurio nutarimas yra galutinis.

Egzaminai turi praėti aukštame mokslo ir idėjiniame lygyje

Mokomojo darbo kokybės pagerinimas, dėstymo formališkumo likvidavimas glaudžiai siejasi su ideologiniu jaunios kartos auklėjimu. Apolitiškumas, knygšiekas, neįvykdytas dalykų dėstymas, mokymo atitrūkimas nuo gyvenimo negali būti pakęjami mokykloje. Tarybinė mokykla turi paruošti ne šiaip sau raštingus žmones, bet giliai išmokusius, kultūringus žmones, mokančius jungti teoriją su praktika, sugebančius įprasminti įgytas žinias ir pritaikyti jas gyvenime, susieti jas su dirbančiųjų kova dėl komunizmo. Yra būtina pasiekti, kad moksleivių žinojimas, įgyjamas mokymo procese, taptų jų įsitikinimu, kad mūsų jaunimas įsisavintų įgūdžius, taisyklas, žinijas, pritaikyti socialistinės statybos praktikoje. Mūsų jaunimą mokant mokslo pagindų, nevalandėle negalima pamiršti to, kad šis mokslas yra susietas su marksistiniu — leninistiniu mokslu, o todėl jo dėstymas negali būti atsietas nuo partijos ir vyriaubės politikos.

Jaunimas, baigias tarybinę mokyklą, turi būti įsisavinęs svarbiausius komunistinės pasaulėžiūros elementus, kurie padės jam teisingai panaudoti išmokus mokslo pagrindus jo darbe socialistinės visuomenės gerovei. Jaunoji karta turi būti savo didžiosios Tėvyinės patriota. Ji turi demėtis mokslu, technika, literatūra, menu, gilinti savo išsimokslinimą, būti drausminga mokykloje, šeimoje ir visuomenėje, būti fiziškai gerai išsivysčiusia ir sveika.

Egzaminai — atsakomygiausias mokyklos darbas. Egzaminai — ragiapiūtė mokyto-

jams ir mokiniams. Egzaminuose, kaip veidrodyje atspindės pedagogų kolektyvo darbas. Jie parodys, kaip mūsų mokyklos paruošė mokinius išėiti į gyvenimą, į darbą ar mokslą. Savalme suprantama, kad egzaminų rezultatai žymia dalimi priklausys nuo to, kaip bus jiems pasirengta, kiek bus įdėta darbo ir rūpesčio.

Praėjusių mokslo metų keliavimų ir baigiamųjų egzaminų rašomųjų darbų patikrinimas parodė, kad 1946/47 m. m. buvo žymiai pakeltas Zarasų apskrities mokyklose mokslo lygis ir išaugo mokinių politinis sąmoningumas. Egzaminai parodė, kad mokinių mokslo žinios sustiprėjo, pasidarė rimtesnės, gilesnės, kad daugumas mokinių sėkmingai kratosi nuo senųjų prietarų ir nemokslisų pažiūrų į gamtą ir visuomenę. Daugumas mokinių gimtosios kalbos ir literatūros rašiniuose teisingai vertino literatūrinis reiškinius, mokėjo surišti aprašomuosius dalykus su einamoju momentu, su penkmetinio plano ir pavasario sėjos uždaviniais.

Cia tenka pabrėžti, kad šalia rūpestingų ir sąžiningų mokytojų yra ir tokių, kurie per egzaminus rūpinasi „ištempti“ silpnus, menkai parengtus mokinius ir lauždami Švietimo Ministerijos keliavimų ir baigiamųjų egzaminų nuostatus, stengiasi neteisėtu keliu sužinoti ir iš anksto mokiniams pranešti egzaminų temas bei uždavinius arba padėti silpniems mokiniams „špargalkomis“ arba duodasi papirkėjami. Tokie reiškiniai buvo leidžiami tik fašistinio režimo ir vokiškosios okupacijos metu. Praėjusiais metais per egzami-

minus tokių panašių reiškinų pasitaikė Dusetų gimnazijoje. Toks nusikalstamas kai kurių mokytojų elgesys, tokia lengvabūdiška pažiūra į mokyklos darbą, rodo sąmoningus drausmės stoka mūsų mokytojų tarpe.

Egzaminų rimtumas reikalauja iš mokyklos, mokytojų ir mokinių įtempti visas jėgas, racionaliai išnaudoti kiekvieną likusią valandėlę mokymo spragoms užpildyti, mokinių žinioms pagilinti ir praplėsti. Reikia rūpestingai organizuoti mokiniams prieš egzaminus konsultacijas, pasirūpinti pakankamai knygų bei vadovėlių, vaizdinių priemonių ir įrankių, sutvarkyti nepamokinių ir neklasinių moksleivių darbą taip, kad jis labiausiai padėtų jiems politines ir mokslo žinias pasisavinti. Mokytojų pareiga rūpestingai sekti ir šalinti žalingas mokslui ir egzaminams pavasarinis nuotalkas. Įtraukti komjaunimo ir pionierių organizacijas bei pažangiuosius mokinius darbo nuotalkos sudarymui laike egzaminų ir ypač konsultacijoms.

Partija ir vyriausybė, mums mokytojams, patikėjo taip svarbų jauniosios kartos mokymą ir auklėjimą, o taip pat ir kadru ruošimą. Mūsų pareiga yra mokėti teisingai ir griežtai įvertinti auklėtinų žinias ir išiešti iš mokyklos paruoštus gyvenimui ir mokslui sąmoningus piliečius, apsiginklavusius Lenino ir Stalino mokslu.

S. Maselia
Zarasų apskr. laudies Švietimo skyriaus vedėjas

Egzaminams besitarianant

Baigiasi 1948 mokslo metai. Šio mėnesio 20 d. pradžios mokyklose, progimnazijose ir gimnazijose prasideda baigiamieji ir keliamieji egzaminai. Tai yra labai svarbus momentas ne tik atskiro mokinio ir mokyklos gyvenime, bet ir valstybės.

Egzaminų metu peržiūrima ir įvertinama tarybinės mokyklos moksleivio įgytosios mokslo žinios bei protinis ir dvasinis išsivystymas, jo ideologinis politinis lygis bei pasaulėžiūra. Egzaminų komisijos patikrina ir susumuoja mokinių ir mokytojų išties mokslo metų darbą, pažymi atsektus laimėjimus bei prastus rezultatus trūkumus. Mokinys ir mokytojas laike egzaminų atsiskaito prieš tėvus, tarybinę visuomenę, partiją ir vyriausybę. Ypač didelė atsakomybė tenka komisijoms, pravedančioms baigiamuosius ir VIII kl. brandos atestato egzaminus. Abiturientai, išėję iš gimnazijų su brandos atestatais, turi būti visapusiškai išsilavinę bei su reikiamomis mokslo žiniomis, pilnai pasiruošę eiti aukštąjį mokslą universitetuose ir kitose aukštose mokyklose.

Tarybų socialistinėje šalyje į mokslą ir besimokantį jaunimą yra kreipiamas ypatingas dėmesys, šioms tikslams yra skiriamos žymios pinigų sumos. Tik išsimoksliausi, aukštų ir pažangių idėjų visuomenė galės sukurti geresnį ir šviesesnį gyvenimą; tik aukštai išaugęs mokslas, ir marksizmo — leninizmo materia-

listinė pasaulėžiūra galės žmonių nuvesti į naują, gražų rytojų — komunizmą.

Lietuviškoji tarybinė mokykla ramią pavasario laikotarpio sąlygose dirba ketvirtus metus. Nežiūrint šio gana trumpo ramią socialistinės statybos laikotarpio, tarybinė mokykla yra pasiekusi šiais mokslo metais jau neblogų rezultatų mokslo ir auklėjimo srityje. Šiais mokslo metais daugumoje mokslo dalykų programos yra geriau išėtos bei pakartotos ir kitokių mokslo dalykų žinojimas, politinis-ideologinis lygis yra žymiai aukštesnis negu pereitais metais. Tačiau dar ir šiais mokslo metais, esant mokykloms šiuo metu jau egzaminų sienkstyje galima rasti gana žymių trūkumų tiek atskirų mokinių, tiek mokytojų ir mokyklų darbuose.

Tad šiuo metu kiekvieno mokytojo ir mokinio pareiga yra įtempti visas jėgas ir egzaminams skiriamą laiką išnaudoti planingai ir racionaliai mokslo žinių užgrūdinimui, pasitaikiusių spragų išlyginimui.

Susikaupę, rimtai ir sąžiningai aukštame mokslo ir ideologiniame politiniame lygyje praveskime šiuo mokslo metų egzaminus.

O. Kairevičiūtė
Zarasų gimnazijos direktorius

Atviras Uoleso laiškas draugui J. V. Stalinui

NIUJORKAS, V. 11 d. (TASS). Prečiosios partijos kandidatas JAV prezidento postą Uolesas perdavė spaudai paskelbti tokį „Atvirą laiška Ministrui Pirmininkui Stalinui“:

„Nors abiemis notams — tiek ambasadoriaus Smito, tiek ir Užsienio Reikalų Ministro Molotovo — būdingas tas ištiktinimas savo teismumu, kuris atvele į tarptautinę krizę, vis dėlto jos sudaro didžią viltį tiems iš mūsų, kurie nuolat buvo tos nuomonės, kad taika yra galima, ir kerta sunkų smūžį abiejų šalių propagandininkams, primygtinai teigusiems, esą abi šalys negalinos taikingai gyventi viena-mė pasulyje. Abu laišakai byloja apie tai, ką mes jau seniai teigėme, kad karo metu bendradarbiavimas tarp dviejų didžiųjų valstybių gali būti atkurtas ir sustiprintas taikos metu. Pasikeitimais notomis, atveriantis duris deryboms, turi būti lydimas atviro bei pilnutinai skelbiamo pasitarimo tarp Jungtinių Valstybių ir Tarybų Sąjungos atstovų. Numatydamas tokį pasitarimą, aš išdėstau savo mintis apie priemones, būtinas taikos amžiu pasiekti.“

Jungtinės Valstybės ir Tarybų Sąjunga turi nedelsdamos imtis priemonių padaryti galą šaltam karui. Prie tokių priemonių priklauso aiškūs ryžtingi veiksmai šiems tikslams pasiekti:

1. Bendrai sumažinti ginklavimąsi, taip pat paskelbti už įstatymų ribų visas masinio naikinimo priemones.
2. Nutraukti bet kokį ginklų eksportą iš bet kurios šalies į bet kurią šalį.
3. Atkurti neaprežtą abiejų šalių prekybą (išskyrus karines medžiagas).
4. Leisti laisvai keliauti piliečiams, mokslo atstovams, laikraščių korespondentams tarp abiejų šalių ir jų sienų ribose.

5. Atnaujinti laisvą pasikeitimą mokslinė informacija bei medžiagomis tarp abiejų šalių.

6. Atkurti dar labiau sustiprintą UNRRA organizaciją ar sukurti kokį nors kitą Suvienytųjų Tarybų Sąjungos tautinei pagalbai paskirstyti. Nei Jungtinės Valstybės, nei Tarybų Sąjunga neturi teisės į kitų šalių vidinius reikalus. Nei Jungtinės Valstybės, nei Tarybų Sąjunga negali turėti karinių bazių kitose šalyse, kurios yra Suvienytųjų Tarybų Sąjungos nariai. Nei Jungtinės Valstybės, nei Tarybų Sąjunga neturi terorizuoti piliečius šalių, kurios yra Suvienytųjų Tarybų Sąjungos nariai, sutelkiant sausumos pajėgas, sukuriant oro bazes ar vykdant karines jūrų demonstracijas. Nei Jungtinės Valstybės, nei Tarybų Sąjunga neturi daryti finansinio — ekonominio spaudimo ar spaudimo per slaptus agentus politiniams rezultatams pasiekti kitose šalyse. Tiek Jungtinės Valstybės, tiek Tarybų Sąjunga turi Suvienytųjų Tarybų Sąjungos nariai, sutelkiant dvasia maksimaliai bendradarbiauti žmonijos politinei, ekonominei ir kultūrinei gerovei sustiprinti. Tam tikslui pasiekti Jungtinės Valstybės ir Tarybų Sąjunga turi įstoti į SNO pagalbinius organus, kaip, pavyzdžiui, tarptautinė organizacija sveikatos apsaugos klausimams, SNO organizacija maisto bei žemės ūkio klausimams ir SNO organizacija švietimui, mokslo bei kultūros klausimams.

Tiek Jungtinės Valstybės, tiek Tarybų Sąjunga turėtų suteikti maksimalinę ekonominę pagalbą Europai Suvienytųjų Tarybų Sąjungos rėmuose ir proporcingai patirtiems nuostoliams bei ekonominiams poreikiams. Europos bendradarbiavimo administracija, Suvienytųjų Tarybų Sąjungos ir Ekonominė komisija Europai turi

būti kiek galint greičiau pavertos sustiprinta bei išplėsta UNRRA, turint tikslą sukurti ekonomiškai Sąjungai Europą su aukštai produktingu ūkiu, kur nebūs jokių barjerų prekybinių bei kultūrinių ryšių tarp Rytų ir Vakarų Europos srityje.

Tarybų Sąjunga, Jungtinės Valstybės, Anglija ir Prancūzija turi kiek galint greičiau sudaryti taikos sutartį su Vokietija. Tikslas yra — sparčiai atkurti taikingą Vokietijos vyriausybę, kuri vadovautų suvienytai Vokietijai su prievole tiksliai vykdyti Jaltos ir Potsdamo susitarimus. Rusų, prancūzų, anglų ir amerikiečių kariuomenės turi būti evakuotos iš Vokietijos per metus po taikos sutarties pasirašymo su Vokietija.

Nei Jungtinės Valstybės, nei Tarybų Sąjunga neturi siekti ginklų Kinijai. Jungtinės Valstybės ir Tarybų Sąjunga turi atitraukti savo kariuomenes tiek iš Kinijos, tiek ir iš Korėjos. Per kiek galint trumpesnį laiką turi būti sukurta vyriausybė visai Korėjai. Tiek Jungtinės Valstybės, tiek ir Tarybų Sąjunga turi laikytis lygi teisių visoms šalims principo Kinijoje, gerbdamos Kinijos suverenumą ir susilaikydamos nuo kišimosi į jos vidaus reikalus. Tiek Jungtinės Valstybės, tiek ir Tarybų Sąjunga gali turėti naudos iš stiprios bei suvienytos Kinijos, besiremiančios ekonomine ir politine demokratija.

Taikos sutartis su Japonija, pagrįsta ligi šiol sudarytais susitarimais, turi būti pasirašyta kiek galint greičiau. Tiek Jungtinės Valstybės, tiek ir Tarybų Sąjunga yra gyvybiškai suinteresuotos demokratine taikinga Japonija. Visos šalys, turinčios Japonijoje okupacines dalis, turi evakuoti jas per vienerius metus po taikos sutarties pasirašymo su Japonija. Pernelyg didelis veto tel-

sės išnaudojimas ir sustingimas, kilęs kai kuriose derybų dėl atominės energijos kontrolės stadijose, atspindi pasitikėjimo nebuvimą abiejų šalių tarpe. Tai yra simptomai, o ne priežastys. Šie simptomai gali būti konstruktyviai išspręsti, jeigu bus nustatytas pasitikėjimas pagrindinėse problemose. Tenka skubiai atverti duris taikšimtinai naudai, kurią gali duoti žmoniškai atominė energija taikos metu. Atominės energijos panaudojimas karo tikslams yra nusikaltimas ir prakeikimas. Atominė energija taikos tikslams gali tapti didžiausia mokslo dovana.

Atlanto Chartija numato, kad visoms pasaulio tautoms turi būti laisvai prieinama žaliava. Tada yra labai svarbu mažosioms šalims, ir tiek Jungtinės Valstybės, tiek ir Tarybų Sąjunga turi vykdyti Atlanto Chartijos 4 straipsnį.

Yra galimūmų prekybų mainams padidinti tarp Jungtinių Valstybių ir Tarybų Sąjungos keleriopai daugiau, palyginti su prieškariniais skaitmenimis. Toks prekybos padidėjimas, neturintis bet kokio diskriminacijos, padės išplėsti abiejų šalių draugiškus santykius ir, vadinausi, sustiprins visuotinės taikos reikalą.

Milijonai Jungtinių Valstybių piliečių mano esą tarybinių vadovų austatytas tikslas — pavergti pasaulį. Milijonai Tarybų Sąjungos piliečių mano, esą Jungtinių Valstybių nustatytas tikslas — įsiveržti į Tarybų Sąjungą. Ir vieni ir kiti nurodo atskirus atsitikimus tam, kad padarytų įtikinamesne savo pažiūrą. Kiekviena šalis turi aiškiai bei kategoriškai pareikšti, kad ji nesiekia į bet kurios kitos šalies teritorinį integralumą.

Ideologinės varžybos tarp komunizmo ir kapitalizmo nieko bendro neturi su savitarpio supratimu nebūvimo tarp Tarybų Sąjungos ir Jung-

tinių Valstybių. Pastaroji problema gali būti išspręsta taip, kad būtų apsaugota taika. Tačiau varžybos tarp kapitalistinės ir komunistinės sistemų niekuomet nesibaigs. Abiejų šalių interesų naudai, kad tos varžybos būtų konstruktyvinės ir kad jos niekuomet neatvestų į tokį tikrybių karą, kaip trisdešimtmetis karas, kuris nuriokojo Europą XVII šimtmečio pradžioje. Rusija negali atsakyti už vietinių komunistų išsisokimus taip pat, kaip Jungtinės Valstybės negali būti atsakingos už pasmerkimo vertą atsilikusių tautų eksploatavimą, vykdomą daugelio kapitalistų — kurie nėra Jungtinių Valstybių piliečiai ar tė a jų piliečiai tik nominaliai.

Be abejo, daugelis komunistų ir kapitalistų reiskia ištiktinimą tuo, esą kaip tik jų sistema neišvengiamai viešpatausiantį pasaulį. Tačiau tai nereiškia, kad Tarybų Sąjunga ir Jungtinės Valstybės turi būti nuolatinio konflikto būvyje. Abi šalys gali susitarti savo tarpe, kai tuo tarpu lėtas išsivystymo procesas išryškina abiejų ekonominių sistemų gerąsias ir silpnąsias puses. Tuo metu laisvosios pasaulio tautos, remdamies savo patyrimu, diena po dienos įvertins sistemas, geriausiai būdu pritaikytas toms ar kitoms šalims.

Nėra tokių nesuipratimų ar sunkumų tarp Jungtinių Valstybių ir Tarybų Sąjungos, kurie gali būti sureguliuoti per jėgą ir baime, ir nėra nesutarimų, kurie negalėtų būti sureguliuoti per taikingus sėkmingas derybas. Nėra tokio amerikini principo ar visuomeninio intereso ir nėra tokio rusiško principo ar visuomeninio intereso, kuriuos tektų paaukoti, kad būtų padarytas galas šaltam karui ir padaryta pradžia taikos amžiu, amžiu, kurio reikalauja papastas žmogus“.

(TASS—ELTA).

Buožių nematant

Salak valsčiaus Jakštiškių apyl. vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Andrijauskas pradėjo gailėtis buožių, nematytį jų sabotazę. Pataikaudamas jiems, jis pradėjo nereikalausti iš jų laiku atlikti privalomųjų pieno pristatymų valstybei.

Buožės sabotuoja, o apylinkės pirmininkas. Andrijauskas, aiškina, kad pas jį buožių nėra, yra tik biedniokai, kurie vykdo prievoles valstybei. Aiškiai matyti, kad „biedniokai“ kaip pvz., Karanauskas B., kuris valdo 30 ha žemės. Jam duota pieno metinį planą valstybei teįvykdė tik 33 procen., kiaušinių valstybei pristatė tik 11 proc. Buožė Butrimas B. valdo 30 ha žemės, duotąjį pieno metinį planą valstybei įvykdė tik 11 proc., mėsos duotąjį metinį planą įvykdė tik 9,5 proc., kiaušinių metinį planą valstybei įvykdė tik 15 proc. Buožė Makarovas F. valdo 25 ha žemės ir turi 2 karves. Pieno metinis planas valstybei įvykdytas tik 11 proc., mėsos metinis planas neįvykdytas, valstybei nepristatyta nei vieno kg,

kiaušinių metinis planas valstybei įvykdytas tik 2,2 proc. Buožė Gasparavičius Mykolas valdo 26 ha žemės. pieno planą valstybei teįvykdė tik 14 proc., mėsos metinis planas įvykdytas 27proc., kiaušinių planas valstybei teįvykdytas tik 4,2 proc.

Tokių atsitikimų yra gana daug Jakštiškių apylinkėje. Ar nemato vykdomojo komiteto pirmininkas drg. Andrijauskas tokių buožių sabotuotojų, kurie sabutoja pieno, mėsos ir kiaušinių paruošas. Pro pirštus žiūri į šį reikalą ir valsčiaus paruošų agentas drg. Steponavičius. Salako valsčiuje dar nei vieno buožės sabutootojo nėra patraukę teismo atsakomybėn.

Salako valsčiaus vadovai turi priimti visas priemones, tam, kad apylinkės pirmininkas sustiprintų kovą prieš buožių sabotazę. Į šį darbą reikia įtraukti tarybinį aktyvą ir priimti visas priemones, kad buožės sabutootojai būtų priversti vykdyti privalomųjų pieno pristatymų valstybei.

A. Bružas.

Agronomo patarimai

Bulvių vėžys ir karantino priemonės kovai su juo

Kova už aukštą derlių yra kiekvieno ž. ū. specialisto pareiga, kiekvieno tarybinio piliečio pareiga. Partija ir vyriausybė suteikė visas sąlygas bei priemones geriausiems visų ž. ū. kultūrų derliams pasiekti.

Viena iš daugelio priemonių aukštam ir sveikam derliui gauti — sėkminga kova su ž. ū. augalų ligomis ir kenkėjais. Prie labiausiai pavojingų bulvių kultūros ligų priskaitoma bulvių vėžys, kuris daro nemažus nuostolius bulvių derliui.

Ūkiuose, kur yra bulvių vėžys, derlius sumažėja nuo 40 iki 90 %, o tais metais, kada ši liga labiau pasireiškia, bulvės visai pražūva ir ištiesa elę metų tenka atsisakyti nuo jų auginimo. Vėžys pažeidžia bulvių gumbus, stolonus, stiebus pagrinda, o kartais net jaunus ūgius. Bulvių vėžys iš pradžių

pasirodo prie bulvių gumbo, akelių ir turi mėsingą nuo žirnio didumo iki stambaus dydžio baurių išaugų išvaizdą. Ant gumbo išaugusios išaugos dažnai esti didesnės už patį gumbą. Pradžioje išaugos būna baltos spalvos, paskui paruduoja ir derliaus valymo metu pasidaro tamsiai kavinės spalvos, pradeda pūti ir virsta bauraus kvapo gleivėta mase. Bulvių vėžį galima pastebėti bulves iškasant, o dabartiniu metu jas sodinant arba rusiuose. Bulvių sodinimo metu ypatingai reikia žiūrėti ar bulvės neužkrėstos vėžiu. Esant tarimui kreiptis pas artimiausią agronomą, nes bulvių vėžys yra nepaprastai užkrečiama — karantininė bulvių liga. Jinai plinta su bulvių gumbais, su apkreštu dirvožemiu, su žemės dirbimo įrankiais, su virtuvės atmatomis, su šakniavaisiais, iškastais iš užkrėstų plotų ir kt. Dirvoje ši liga išsilaiko 13—15 metų.

Stiekiant užkirsti kelią pavojingam bulvių vėžio plitimui, vyriausybė įvedė kai kuriuos suvaržymus bulvių pervežime, būtent: išvežti bulves, šakniavaisius, svogūnus už respublikos ribų griežtai uždrausta, o respublikos viduje pervežimus daryti leidžiama tik su ž. ū. augalų karantino inspekcijos išduodamais sertifikatais. Tai turi žinoti ne tik atskiros organizacijos ir ūkiai, bet ir pavieniai asmenys, nes bulvių vėžį išplatinti galima ir pervežant bulves mažais kiekiais, nežiūrint kam jos skirtos sodinimui ar maistui.

Taigi, kova su bulvių vėžiu yra tuo pačiu kova už aukštą ir sveiką bulvių derlių. Besąlyginis vykdymas nustatytų karantino priemonių ir auginimas bulvių vėžiui atsparių veislių: Palnasia, Majestie, Peko, Ostboote ir kt. yra pagrindinės priemonės kovai su bulvių vėžiu.

Janulevičius.
Zarasų tarpapskr. karantino inspektorius.

Anglijos kompartijos vykdomojo komiteto protestas prieš politinių demonstracijų draudimą

LONDONAS, (TASS). Anglijos komunistų partijos vykdomasis komitetas priėmė rezoliuciją dėl politinių demonstracijų uždraudimo Londone.

„Mes energingiausių būdu, — sakoma rezoliucijoje, — protestuojame prieš vidaus reikalų ministro įvykdytą demonstracijų uždraudimą rajonuose, kurie apima 700 kvadratinų mylių plotą su gyventojais, sudaranciais beveik ketvirtadalį visų Anglijos gyventojų. Uždraudimas sulaužo vieną labiausiai vertinamų darbininkų sąjungų teisių. Šis uždraudimas išleistas po didingos Gegužės Pirmosios demonstraci-

jos, suorganizuotos Londono profsąjungų tarybos, kuri praėjo visiškai tvarkingai, ir mes pabrėžiame, jog visi komunistų partijos suruošti mitingai buvo tokie pat organizuoti“.

Nurodė, jog uždraudimui pateisinti iškelta priežastis suvedama į tai, kad buvo reikalinga daug policininkų „fašistams nuo darbininkų pasipiktinimo ginti“ Moslio Gegužės Pirmosios mitingo Heknyje metu, rezoliucijos autoriai rašo: „Numatoma ir toliau leisti Mosliui daryti savo susirinkimus... Baisu, kad ši krizantiškis politinė diskriminacija

darbininkų klasės atžvilgiu bus taikoma, tuo tarpu, kai policija gina darbininkų klasės priešą (Mosli), platinantį savo nuodugią antitarbininkišką ir anti-emitinę provokacinę propagandą. Mes reikalaujame, kad visi fašistiniai susirinkimai ir visokia fašistinė veikla būtų uždrausti ir kad ateityje darbininkų teisė demostuoti Londono gatvėmis būtų atstatyta. Mes krepiamės į visą darbininkų sąjungą ir visas Anglijos pažangiąsias jėgas, ragindami pareikšti šį reikalavimą vyriausybei.

(ELTA).

SNO komisijos Korėjai protestas

LONDONAS, (TAS). Reuterio agentūros Seulo korespondento pranešimu, šiandien SNO komisija Korėjai pareiškė protestą prieš vyriausiojo vado Japonijoje generolo Makarturo atsisakymą įleisti komisiją į Japoniją pranešimui apie rinkimus Korėjoje sudaryti. Protestas telegrafu buvo nusiųstas SNO generaliniam sekretoriui Triugve Li. Komisijos nuomone, Triugve Li pareikš oficialų protestą.

(ELTA).

Užsienio kronika

Savo laiške leiboristų partijos Finsberi organizacijos sekretoriui Klifas rašo: „Kaip eilinis partijos narys, aš ketinu toliau kovoti dėl mūsų vyriausybės užsienio politikos pasikeitimo“.

Leiboristas Klifas pasitraukė iš leiboristų partijos Finsberi rajono (Londonas) organizacijos pirmininko posto, protestuodamas prieš Plets—Milso pašalinimą iš partijos.

(ELTA).

Auga Anglijos akcinių kompanijų pelnai

LONDONAS, (TASS). 503 Anglijos akcinių kompanijos, kurios 1945 metų pirmajame ketvirtyje paskelbė, kad jų bendri pelnai sudaro apie 85 milijonus sterlingų svarų, šiais metais gavo beveik 128 milijonus sterlingų bendrų pelnų.

Šis ryškus besitęsiančios pelnų kilimo tendencijos įrodymas matyti žurnalo „Eko-

nomist“ paskelbtuose statistiniuose duomenyse apie pelnus 1948 metų pirmajame ketvirtyje. Prilyginus 1945 metų pirmajame ketvirtyje gautus pelnus 100, pelnai šiais metais galima išreikšti tokiais skaičiais: 1946 metais — 106,9, 1947 — 125 ir 1948 metais — 150,7.

(ELTA).

Duonos pardavimo normavimas Anglijoje paliekamas

LONDONAS, (TASS). Reuterio agentūros pranešimu, Anglijos mitybos ministras Džonas Streči, kalbėdamas vakar kasmetiniame Anglijos prekybinio paskirstymo tinklo darbuotojų susirinkime, pareiškė, jog nėra vilties panaikinti duonos pardavimo normavimą

Anglijoje tol, kol šiaurės pusrutulyje bus suvalytas derlius. Ministras pareiškė, kad jis dar negali pažadėti, kokius apribojimus pavyks panaikinti artimiausią savaitę, mėnesį arba artimiausiais metais.

(ELTA).

Dėl išsiųstų iš Argentinos graikų demokratų likimo

ROMA, (TASS). Laikraščio „Unita“ pranešimu, Italijos vyriausybė leido 31 Graikijos piliečiui, išsiųstam iš Argentinos ir atvykusiam į Italiją „Toskanell“ laivu, išlipti į krantą ir vykti į Jugoslaviją per Italijos teritoriją.

Sutinkamai su susitarimu, pasiektu anksčiau tarp Argentinos ir Italijos vyriausybių, išsiųsti iš Argentinos Graikijos demokratai turėjo būti Nea-

olyje paimiti į ten atvykusį Graikijos kalėjiminį laivą ir pristatyti į Pirėjų. Tačiau, energingai įsikišus liaudies demokratinio fronto atstovams ir visuotinės Italijos darbo konfederacijos sekretoriui di Vitorio, ginant Graikijos patriotus, de Gasperio vyriausybė buvo priversta panaikinti nutarimą išduoti juos Graikijos valdžios organams ir išsiųstiesiems leisti išsilaipinti į krantą Genujoje.

Ryšium su tuo, kad Jugoslavijos misija Romoje paskelbė apie prieglaudos teisės suteikimą šiai Graikijos piliečių grupei Jugoslavijoje, vidaus reikalų ministras Šelba davė patvarkymą pasiųsti juos policijos apsaugoje iš Genujos prie Jugoslavijos sienos. Specialiai išskirta Italijos darbo žmonių atstovų komisija Graikijos patriotus palydės iki sienos.

(ELTA).

Dėdės Samo nakvynės namuose

Paskutiniu metu dėdės Samo nakvynės namuose dienos slinko vienodai, pilkal ir nuobodžiai.

Bet štai atėjo pagyvėjimas. Atsirado nauji nakvotojai. Buvusioji Rumunijos karalienė—motina su savo Michajum.

Dar neseniai Amerikos žurnalistas buvo linkę pajaukauti iš Michajaus pretenzijų.

Laikraščio „Čikago Tribiun“ Londono korespondentas pranešė savo laikraščiu štai ką:

„Jūsų firmai reikalingas naujas direktorius. Yra vienas buvęs karalius. Michajus rumuniškasis nori verstis bizniu Jungtinėse Valstybėse... Stiprus dvidešimt šešerių metų amžiaus jaunas vyras su duobelėmis žanduose, kuris turi artimiausiomis dienomis išplaukti į Niu Jorką, ieško direktoriaus vakancijos ir buto naujajame pasaulyje“.

Bet netrukus naujame pasaulyje nutarė, kad reikia

parodyti Michajum... naujoje šviesoje. Šmailiaiežiuviam, matyt, pasakė „cit“ ir viskas eina rimtai.

Vadinamieji demokratiški ir vadinamieji respublikoniški Amerikos laikraščiai pradėjo dar garšiau staugti ir aimanuoti dėl monarchistinio režimo žlugimo Rumunijoje. Visi „Taimsai“, ir „Presos“ pradėjo rekti: Michajus turi būti karaliu!

Sakoma, kad jis neblogai valroja au tomobilį. Bet juk yra pasaulyje dar aukštesnės klasės šoferių! Ir visgi, kiek mums žinoma, jis nepretenduoja į karaliaus titulą.

O Michajus vėl pretenduoja. Per intervjū jis pareiškė, kad daugiau neatsizadės sosto ir kad jam vėl norisi tapti karalium. Jis dabar, kaip paliudija „Niu Jork Taims“, turi du troškimus: apsisėsti su princese Ona Barbonaitė ir atsiseiti soste.

Kai Michajus davo intervjū, jis raudonoja, sumyšta, bet kiekvieną kartą į pagalbą neišmaningam vaikeliui ateina apaukri mamytė.

„Niu Jork Taims“ pažymi: „Karalienė — motina kelis kartus įsikišo į intervjū ir įnešdavo savo pataisas bei pastabas“.

Tuo pat metu kažkokie asmenys, pasivadinę Rumunijos nepriklausomais social—demokratais, išspausdino Niu Jorko laikraščiuose komunikatą, kuriame sakoma, kad „sužinoję iš jo didybės karaliaus Michajaus pareiškimo apie jo atsisakymą nuo sosto aplinkybės?!, jie, nepriklausomi social — demokratai, spiriasi, kad jo didybė toliau pasiliktu jo didybė...“

Dėdės Samo nakvynės namuose nematytas pagyvėjimas! G.Riklinas

Apskrityje

Užbaigtas mokslas Degučių politinėje mokykloje

Politinė mokykla prie LKP(b) Degučių valsčiaus komiteto užbaigė savo darbą. Politinė mokykla užbaigė 22 žmonės iš vietinių jaunų komunistų, komjaunuolių ir nepartinio aktyvo tarpo. Per baigiamuosius egzaminus paaiškėjo, kad visi politinės mokyklos klausytojai gerai įsisavino dėstomuosius dalykus. Ypač gerai per egzaminus a' sakinėjo komunistas

Nosorevas, komjaunuolė A. Kolesnikova ir Trinkuškių apylinkės pirmininkas A. Šileikis. Šiuo laiku iš politmokyklos klausytojų yra sudarytas politlavinimosi ratelis, kuris nagrinėja VKP(b) Istorijos trumpąjį kursą. Rateliui vadovauja LKP(b) Degučių valsčiaus komiteto propagandistas drg. Smirnovas.

Mokytojų vakaras

Š. m. gegužės mėn. 9 d. Avilių valstiečių jaunimo progimnazijos ir pradžios mokyklos mokytojai surengė viešą vakarą.

Buvo skaitoma paskaityta „Trečiosios metinės didžiosios pergalės prieš fašistinę Vokietiją“.

Vakaras susilaukė didelio pasisekimo ir praėjo gana vykusiai. Vakaro pelnas skirtas, geriansiųjų Avilių jaunimo progimnazijos ir pradžios mokyklų, mokinių apdovanojimui.

J. Vingis

Zarasų vartotojų kooperatyvo narių susirinkimas

1948 m. gegužės 13 d. Zarasų kultūros namų patalpose įvyko Zarasų vartotojų kooperacijos narių susirinkimas.

Susirinkimo dienotvarkėje buvo valdybos darbo ataskaita, pranešimai padarė drg. Čistekova, po to, buvo išrinkti 45 įgaliotiniai.

Susirinkime buvo iškelta visa eilė nesklandumų kaip pvz., buvo kritikuojami parduotuvių vedėjai ir pardavėjai, dėl blogo darbo ir nemandagaus elgimosi su pirkėjais. Išstojes kooperacijos narys Drg. Petinis pastebėjo, kad prekės užsiguli sandėliuose. Pvz., š. m. pavasarį buvo gautas nemažas

kiekis sėklų, kurios visą mėnesį išgulėjusios sandėlyje, sugedo ir buvo atiduotas kooperatyvo parduotuves baigiantis sėjai, tuo tarpu, kooperacijos nariai neturėdami sėklų buvo priversti pirkti jas turguj aukštomis kainomis.

Toliau drg. Petinis nurodė, kad tokiu pat būdu ilgai gulėdamos sandėlyje buvo pagedusios ir mielės. Toliau įstojusieji kooperacijos nariai iškėlė visą eilę nesklandumų ir reikalavo juos nedelsiant išgyvendinti. Susirinkime buvo išrinkta revizijos komisija.

Vakaras klube

Š. m. gegužės mėnesyje Dukšto valsčiaus klube įvyko viešas vakaras. Čia buvo suvaidinta viena labai plomi pjesė „Įžymus pavardė“.

Tokiais vakarais Dukšto valsčiaus valstiečiai, ir jaunimas yra labai patenkinti.

(„Pergalės“ inf.)

Atidarytas vaikų lopšelis

Zarasuose: Dariaus ir Girėno g-vėje atidarytas vaikų lopšelis. Vaikų lopšeliui skirtos geros patalpos. Dabar lopšelyje yra dešimt vietų, greitai laiku lopšelis bus praplėstas, lopšely bus 30 vietų. Kambariai šviesūs, erdvi, pil-

nai tinką lopšeliui.

Vaikų lopšelis turi savo valgyklą. Vaikus valgydina keturius kartus per dieną. yra parūpinti žaislai. Į lopšelių priimami vaikai nuo 1 mėnesio iki 3-jų metų.

(„Pergalės“ inf.)

Sportas „Draugiškos“ rungtynės

Š. m. gegužės mėn. 16 d. Utenos stadione įvyko futbolo rungtynės tarp Utenos „Vienybės“ ir Zarasų „Žalgirio“ I-sios komandų. Nors šiemet „Žalgirio“ komandoje yra keletas naujų žaidėjų, tačiau ši komanda laike žaidimo pasirodė neblogai. Žiūrovai ypač gerėjosi gražia žarasiečių pasuote, o tuo tarpu uteniškiai pasižymėjo grubiu ir netaktišku žaidimu. Visą žaidimą laiką iniciatyva buvo žarasiečių futbolistų pusėje. Nežiūrint šturkštaus „Vienybės“ komandos žaidimo, pirmas kėlinys užsibaigė 1:0 Zarasų „Žalgirio“ I komandos naudai.

Po pertraukos žaidimas pa- aštrėjo. Uteniškiai pradėjo žaisti tiesiog žvėriškai. Teisėjas paprašė vieno „Vieny-

bės“ komandos žaidėjo, kad išleitu iš aikštės (nes greibus jo žaidimas toliau jau buvo visai nepakenčiamas). Tačiau žaidėjas teisėjo reikalavimo nepaklausė. Pasiuntęs necenzuruotus žodžius teisėjo antraš, žaidėjas toliau tęsė žaidimą. Tokiu būdu nesibaigus kėliniui 25 min. teisėjas buvo priverstas nutraukti rungtynes

Rungtynės baigėsi 1:0 žarasiečių naudai. Ruošiantis žarasiečiams išvažiuoti į juos buvo sviedžiami akmenys.

Taip ir baigėsi „draugiškas“ sportininkų susitikimas Zarasų futbolo komandos „Žalgiris“ su Utenos „gladiatoriais“.

P. Naraitis

Ats. Redakatoriaus pavaduotojas
A.ŠARAPAJEVAS